

Deddf Seilwaith (Cymru) 2024

2024 dsc 3

RHAN 1

PROSIECTAU SEILWAITH ARWYDDOCAOL

Term allweddol

1 Ystyr “prosiect seilwaith arwyddocaol”

Yn y Ddeddf hon, ystyr “prosiect seilwaith arwyddocaol” yw—

- datblygiad a bennir yn y Rhan hon yn brosiect seilwaith arwyddocaol;
- datblygiad a bennir mewn cyfarwyddyd a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 22 yn brosiect seilwaith arwyddocaol;
- datblygiad a bennir yn Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Cymru o dan adran 60(3) o [Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 \(p. 5\)](#) yn brosiect seilwaith arwyddocaol.

Ynni

2 Y seilwaith trydan

(1) Mae'r mathau o ddatblygiad a ganlyn yn brosiectau seilwaith arwyddocaol—

- adeiladu—
 - gorsaf gynhyrchu yng Nghymru (ac eithrio gorsaf ynni gwynt), neu
 - gorsaf gynhyrchu yn ardal forol Cymru,y disgwylir y bydd ganddi gapasiti cynhyrchu gosodedig o rhwng 50 a 350 o fegawatiau ar ôl ei hadeiladu;
- estyn neu addasu—
 - gorsaf gynhyrchu yng Nghymru (ac eithrio gorsaf ynni gwynt), neu
 - gorsaf gynhyrchu yn ardal forol Cymru,

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

pan ddisgwylir mai effaith yr estyniad neu'r addasiad fydd cynyddu'r capasiti cynhyrchu gosodedig 50 o fegawatiau o leiaf, ond nid fel y bo'r capasiti cynhyrchu gosodedig yn fwy na 350 o fegawatiau;

- adeiladu gorsaf ynni gwynt yng Nghymru y bydd ganddi gapasiti cynhyrchu gosodedig 50 o fegawatiau o leiaf ar ôl ei hadeiladu;
- estyn neu addasu gorsaf ynni gwynt yng Nghymru pan ddisgwylir mai effaith yr estyniad neu'r addasiad fydd cynyddu'r capasiti cynhyrchu gosodedig 50 o fegawatiau o leiaf;
- gosod llinell drydan uwchben y ddaear yng Nghymru—
 - y disgwylir y bydd ganddi foltedd enwol o 132 o gilofoltau ac y bydd yn 2 gilometr o hyd o leiaf (i'r graddau y bo yng Nghymru), a
 - sy'n gysylltiedig ag adeiladu, estyn neu addasu gorsaf gynhyrchu y mae paragraffau (a) i (d) yn gymwys iddi.

(2) Yn yr adran hon—

ystyr “capasiti cynhyrchu gosodedig” (“*installed generating capacity*”) yw'r capasiti cynhyrchu trydan uchaf (mewn megawatiau) y gellir gweithredu'r orsaf gynhyrchu honno yn unol ag ef am gyfnod parhaus heb ddifrodi'r orsaf (gan ragdybio bod y ffynhonnell ynni a ddefnyddir i gynhyrchu trydan ar gael yn ddi-dor);

ystyr “gorsaf ynni gwynt” (“*wind generating station*”) yw gorsaf gynhyrchu sy'n cynhyrchu trydan o'r gwynt.

3 Cyfleusterau nwy naturiol hylifedig

(1) Mae adeiladu cyfleuster LNG yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru yn brosiect seilwaith arwyddocaol—

- os disgwylir i gynhwysedd storio'r cyfleuster fod yn 43 o filiynau o fetrau ciwbig safonol o leiaf, neu
- os disgwylir i gyfradd llif uchaf y cyfleuster fod yn 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf.

(2) Mae addasu cyfleuster LNG yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru yn brosiect seilwaith arwyddocaol os effaith ddisgwyliedig yr addasiad yw cynyddu—

- cynhwysedd storio'r cyfleuster 43 o filiynau o fetrau ciwbig safonol o leiaf, neu
- cyfradd llif uchaf y cyfleuster 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf.

(3) Yn yr adran hon—

ystyr “cyfleuster LNG” (“*LNG facility*”) yw cyfleuster ar gyfer—

- derbyn nwy naturiol hylifol o'r tu allan i Gymru ac ardal forol Cymru,
- storio'r nwy hwnnw, ac
- ailnweiddio'r nwy hwnnw;

ystyr “cyfradd llif uchaf” (“*maximum flow rate*”) yw'r gyfradd uchaf y gall nwy lifo allan o'r cyfleuster yn unol â hi, gan ragdybio—

- bod y cyfleuster wedi ei lenwi hyd at ei gynhwysedd mwyaf, a
- y mesurir y gyfradd ar ôl ailnweiddio'r nwy naturiol hylifol ac unrhyw brosesu arall sy'n ofynnol wrth adfer y nwy o'r storfa;

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

ystyr “cynhwysedd storio” (“*storage capacity*”) yw cynhwysedd y cyfleuster ar gyfer storio nwy naturiol hylifol a fesurir fel pe bai'r nwy wedi ei storio ar ei ffurf ailnweiddiedig.

4 Cyfleusterau derbyn nwy

- (1) Mae adeiladu cyfleuster derbyn nwy yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
- os yw'r cyfleuster yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru,
 - os yw'r cyfleuster o fewn is-adran (3), ac
 - os disgwylir i gyfradd llif uchaf y cyfleuster fod yn 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf.
- (2) Mae addasu cyfleuster derbyn nwy yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
- os yw'r cyfleuster yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru,
 - os yw'r cyfleuster o fewn is-adran (3), ac
 - os effaith ddisgwyliedig yr addasiad yw cynyddu cyfradd llif uchaf y cyfleuster 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf.
- (3) Mae cyfleuster derbyn nwy o fewn yr is-adran hon os nad yw'r nwy a gaiff ei drin gan y cyfleuster—
- yn tarddu o—
 - Cymru neu ardal forol Cymru,
 - Lloegr neu ddyfroedd sy'n gyfagos i Lloegr hyd at derfynau atfor y môr tiriogaethol,
 - yr Alban neu ddyfroedd sy'n gyfagos i'r Alban hyd at derfynau atfor y môr tiriogaethol, neu
 - y Parth Ynni Adnewyddadwy.
 - yn cyrraedd y cyfleuster o Lloegr neu'r Alban, nac
 - wedi ei drin eisoes mewn cyfleuster arall ar ôl iddo gyrraedd Cymru neu ardal forol Cymru.
- (4) Yn yr adran hon—
- ystyr “cyfleuster derbyn nwy” (“*gas reception facility*”) yw cyfleuster ar gyfer—
- derbyn nwy naturiol ar ei ffurf nwyol o'r tu allan i Gymru ac ardal forol Cymru, a
 - trin nwy naturiol (rywfodd ac eithrio drwy ei storio);
- ystyr “cyfradd llif uchaf” (“*maximum flow rate*”) yw'r gyfradd uchaf y gall nwy lifo allan o'r cyfleuster yn unol â hi;
- mae i “Parth Ynni Adnewyddadwy” yr ystyr a roddir i “Renewable Energy Zone” gan adran 84(4) o [Ddeddf Ynni 2004 \(p. 20\)](#).

5 Hollti hydrologig am olew a nwy a nweiddio glo

Mae'r datblygiadau a ganlyn yn brosiectau seilwaith arwyddocaol—

- fforio, arfarnu neu gynhyrchu methan haen lo, olew siâl neu nwy siâl gan ddefnyddio hollti hydrologig yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru, ac eithrio gwneud tyllau turio fforiol at ddiben samplu craidd mewn modd nad yw'n golygu cynnal hollti hydrologig;

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (b) nwyeddio glo yn y strata yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru, ac eithrio gwneud tyllau turio fforiol at ddiben samplu craidd.

6 Mwyngloddio glo brig

Mae cynnal gweithrediadau yng Nghymru at ddiben—

- (a) creu mwynglawdd glo brig, neu
(b) cloddio a gweithio glo o fwynglawdd brig,
yn brosiect seilwaith arwyddocaol.

Trafnidiaeth

7 Priffyrdd

- (1) Mae'r mathau o ddatblygiad a ganlyn yn brosiectau seilwaith arwyddocaol—
(a) adeiladu priffordd mewn achos sy'n dod o fewn is-adran (2);
(b) addasu neu wella priffordd mewn achos sy'n dod o fewn is-adran (3),
oni bai eu bod wedi eu heithrio gan unrhyw un neu ragor o is-adrannau (4) i (6).
- (2) Nid yw adeiladu priffordd ond o fewn yr is-adran hon—
(a) os bydd y briffordd (ar ôl ei hadeiladu) yng Nghymru,
(b) os Gweinidogion Cymru fydd yr awdurdod priffyrdd ar gyfer y briffordd, ac
(c) os bydd y briffordd (ar ôl ei hadeiladu) yn briffordd ddi-dor o fwy nag 1 cilometr o hyd.
- (3) Nid yw addasu neu wella priffordd ond o fewn yr is-adran hon—
(a) os bydd y briffordd (ar ôl ei hadeiladu) yng Nghymru,
(b) os Gweinidogion Cymru fydd yr awdurdod priffyrdd ar gyfer y briffordd, ac
(c) os yw'r addasu neu'r gwella yn debygol o gael effaith sylweddol ar yr amgylchedd.
- (4) Nid yw'r adran hon yn gymwys i adeiladu, addasu neu wella priffordd—
(a) os oes gorchymyn a grybwyllir yn adran 20(3) wedi ei wneud mewn perthynas â'r datblygiad cyn i'r adran honno ddod i rym,
(b) os oes angen gorchymyn pellach mewn perthynas â'r datblygiad, ac
(c) os nad oes mwy na 7 mlynedd wedi mynd heibio ers i'r gorchymyn cynharach gael ei wneud.
- (5) Nid yw'r adran hon yn gymwys i addasu priffordd—
(a) os oes caniatâd cynllunio wedi ei roi ar gyfer datblygiad,
(b) os yw'r addasiad yn angenrheidiol o ganlyniad i'r datblygiad, ac
(c) os yw'r datblygwr wedi gofyn am i'r addasiad gael ei wneud i'r briffordd.
- (6) Nid yw'r adran hon yn gymwys i addasu priffordd—
(a) os oes gorchymyn a grybwyllir yn adran 20(3) wedi ei wneud mewn perthynas â gwaith priffordd leol,
(b) os yw'r addasiad yn angenrheidiol o ganlyniad i'r gwaith priffordd leol, ac
(c) os yw'r awdurdod priffyrdd lleol sy'n gyfrifol am y gwaith priffordd leol wedi gofyn am i'r addasiad gael ei wneud i'r briffordd.

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

(7) Yn yr adran hon—

mae i “awdurdod priffyrdd lleol” yr ystyr a roddir i “local highway authority” gan adran 329(1) o [Ddeddf Priffyrdd 1980](#) (p. 66);

ystyr “gwaith priffordd leol” (“*local highway works*”) yw gwaith a gynhelir gan awdurdod priffyrdd lleol, neu ar ei ran, mewn perthynas â phriffordd y mae'n awdurdod priffyrdd ar ei chyfer (ac yn yr adran hon cyfeirir at yr awdurdod priffyrdd lleol fel y sawl sy'n “gyfrifol” am y gwaith hwnnw).

8 Rheilffyrdd

(1) Mae adeiladu rheilffordd yn brosiect seilwaith arwyddocaol—

- os bydd y rheilffordd (ar ôl ei hadeiladu) yn dechrau, yn gorffen ac yn aros yng Nghymru,
- os bydd y rheilffordd (ar ôl ei hadeiladu) yn rhan o rwydwaith a weithredir gan weithredwr a gymeradwywyd,
- os bydd y rheilffordd (ar ôl ei hadeiladu) yn cynnwys darn o drac sy'n ddi-dor am fwy na 2 gilometr o hyd, a
- os nad yw adeiladu'r rheilffordd yn ddatblygu a ganiateir.

(2) Mae addasu rheilffordd yn brosiect seilwaith arwyddocaol—

- os yw'r rhan o'r rheilffordd sydd i'w haddasu yn rhan o reilffordd sy'n dechrau, yn gorffen ac yn aros yng Nghymru,
- os yw'r rheilffordd yn rhan o rwydwaith a weithredir gan weithredwr a gymeradwywyd,
- os bydd yr addasiad i'r rheilffordd yn cynnwys gosod darn o drac sy'n ddi-dor am fwy na 2 gilometr o hyd, a
- os nad yw adeiladu'r rheilffordd yn ddatblygu a ganiateir.

(3) Nid yw'r adran hon yn gymwys i adeiladu neu addasu rheilffordd i'r graddau y bo'r rheilffordd yn ffurfio rhan (neu y bydd yn ffurfio rhan ar ôl ei hadeiladu) o gyfnwidfa nwyddau rheilffordd.

(4) Yn yr adran hon—

ystyr “datblygu a ganiateir” (“*permitted development*”) yw datblygu y mae caniatâd cynllunio wedi ei roi iddo gan erthygl 3 o [Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref \(Datblygu Cyffredinol a Ganiateir\) 1995](#) ([O.S. 1995/418](#)) (fel y mae'n cael effaith o bryd i'w gilydd);

ystyr “gweithredwr a gymeradwywyd” (“*approved operator*”) yw—

- person sydd wedi ei awdurdodi'n weithredwr rhwydwaith gan drwydded a roddwyd o dan adran 8 o [Ddeddf Rheilffyrdd 1993](#) (p. 43) (trwyddedau i weithredu asedau rheilffordd), neu
- is-gwmni o dan berchnogaeth lwyr cwmni sy'n berson o'r fath;

mae i “is-gwmni o dan berchnogaeth lwyr” yr un ystyr ag a roddir i “wholly-owned subsidiary” yn [Neddf Cwmnïau 2006](#) (p. 46) (gweler adran 1159 o'r [Ddeddf honno](#));

mae i “rhwydwaith” yr ystyr a roddir i “network” gan adran 83(1) o [Ddeddf Rheilffyrdd 1993](#) (p. 43).

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

9 Cyfnewidfeidd nwyddau rheilffordd

- (1) Mae adeiladu cyfnewidfa nwyddau rheilffordd yn brosiect seilwaith arwyddocaol os disgwylir (ar ôl ei hadeiladu) y bodlonir pob un o'r amodau yn is-adrannau (3) i (7) mewn perthynas â hi.
- (2) Mae addasu cyfnewidfa nwyddau rheilffordd yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
 - (a) os disgwylir, ar ôl yr addasiad, y bodlonir pob un o'r amodau yn is-adrannau (3)(a) a (4) i (7) mewn perthynas â hi, a
 - (b) y disgwylir i'r addasiad gael yr effaith a bennir yn is-adran (8).
- (3) Rhaid i'r tir y lleolir y gyfnewidfa nwyddau rheilffordd arno—
 - (a) bod yng Nghymru, a
 - (b) bod ag arwynebedd o 60 o hectarau o leiaf.
- (4) Rhaid i'r gyfnewidfa nwyddau rheilffordd allu trin—
 - (a) llwythi o nwyddau oddi wrth fwy nag un traddodwr ac i fwy nag un traddodai, a
 - (b) o leiaf bedwar trên nwyddau y dydd.
- (5) Rhaid i'r gyfnewidfa nwyddau rheilffordd fod yn rhan o'r rhwydwaith rheilffyrdd yng Nghymru.
- (6) Rhaid i'r gyfnewidfa nwyddau rheilffordd gynnwys warysau y gellir danfon nwyddau iddynt o'r rhwydwaith rheilffyrdd yng Nghymru naill ai yn uniongyrchol neu drwy gyfrwng math arall o drafnidiaeth.
- (7) Ni chaiff y gyfnewidfa nwyddau rheilffordd fod yn rhan o sefydliad milwrol.
- (8) Yr effaith y cyfeirir ati yn is-adran (2)(b) yw cynyddu 60 o hectarau o leiaf arwynebedd y tir y lleolir y gyfnewidfa nwyddau rheilffordd arno.
- (9) Yn yr adran hon—

ystyr “sefydliad milwrol” (“*military establishment*”) yw sefydliad y bwriedir ei ddefnyddio at ddibenion y llynges, y fyddin neu'r llu awyr neu at ddibenion Adran yr Ysgrifennydd Gwladol sy'n gyfrifol am amddiffyn;

ystyr “trên nwyddau” (“*goods train*”) yw trên (gan ddiystyru unrhyw locomotif) sy'n cynnwys cerbydau rheilffyrdd a gynlluniwyd i gludo nwyddau.
- (10) Mae i “cerbydau rheilffyrdd”, “rhwydwaith” a “trên” yr un ystyron ag a roddir i “rolling stock”, “network” a “train” gan adran 83(1) o [Ddeddf Rheilffyrdd 1993 \(p. 43\)](#).

10 Cyfleusterau harbwr

- (1) Mae adeiladu cyfleusterau harbwr yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
 - (a) os bydd y cyfleusterau harbwr (ar ôl eu hadeiladu) yn gyfan gwbl yng Nghymru, yn ardal forol Cymru, neu yn y naill a'r llall,
 - (b) os na fydd y cyfleusterau harbwr (ar ôl eu hadeiladu) yn borthladd ymddiriedolaeth a gedwir yn ôl, nac yn ffurfio rhan o borthladd ymddiriedolaeth a gedwir yn ôl, ac
 - (c) os disgwylir i'r cyfleusterau harbwr (ar ôl eu hadeiladu) allu trin llwytho neu ddadlwytho y swm perthnasol o ddeunydd y flwyddyn o leiaf.

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (2) Mae addasu cyfleusterau harbwr yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
- os yw'r cyfleusterau harbwr yn gyfan gwbl yng Nghymru, yn ardal forol Cymru, neu yn y naill a'r llall,
 - os nad yw'r cyfleusterau harbwr yn borthladd ymddiriedolaeth a gedwir yn ôl, nac yn ffurfio rhan o borthladd ymddiriedolaeth a gedwir yn ôl, ac
 - os disgwylir mai effaith yr addasiad yw cynyddu swm y deunydd y mae'r cyfleusterau yn gallu trin ei lwytho neu ei ddadlwytho y swm perthnasol y flwyddyn o leiaf.
- (3) “Y swm perthnasol” yw—
- yn achos cyfleusterau ar gyfer llongau cynwysyddion, 50,000 UCU;
 - yn achos cyfleusterau ar gyfer llongau gyrru i mewn ac allan, 25,000 o unedau;
 - yn achos cyfleusterau ar gyfer llongau cargo o unrhyw ddisgrifiad arall, 500,000 o dunelli;
 - yn achos cyfleusterau ar gyfer mwy nag un o'r mathau o longau a grybwyllir ym mharagraffau (a) i (c), swm cyfatebol o ddeunydd.
- (4) At ddibenion is-adran (3)(d), mae cyfleusterau yn gallu trin swm cyfatebol o ddeunydd os yw swm y ffraciynau perthnasol yn un neu'n fwy.
- (5) Y ffraciynau perthnasol yw—
- i'r graddau y bo'r cyfleusterau ar gyfer llongau cynwysyddion—

$$\frac{x}{50,000}$$

Ffigwr 1

pan fo x y nifer o UCU y mae'r cyfleusterau yn gallu eu trin;

- i'r graddau y bo'r cyfleusterau ar gyfer llongau gyrru i mewn ac allan—

$$\frac{y}{25,000}$$

Ffigwr 2

pan fo y y nifer o unedau y mae'r cyfleusterau yn gallu eu trin;

- i'r graddau y bo'r cyfleusterau ar gyfer llongau cargo o unrhyw ddisgrifiad arall—

$$\frac{z}{500,000}$$

Ffigwr 3

pan fo z y nifer o dunelli o ddeunydd y mae'r cyfleusterau yn gallu eu trin.

- (6) Yn yr adran hon—

ystyr “llong gargo” (“*cargo ship*”) yw llong a ddefnyddir i gludo cargo;
ystyr “llong gynwysyddion” (“*container ship*”) yw llong gargo sy'n cludo ei holl gargo neu'r rhan fwyaf o'i chargo mewn cynwysyddion;
ystyr “llong gyrru i mewn ac allan” (“*roll-on roll-off ship*”) yw llong a ddefnyddir i gludo cargo ar olwynion;

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

mae i “porthladd ymddiriedolaeth a gedwir yn ôl” yr ystyr a roddir i “reserved trust port” yn adran 32 o [Ddeddf Cymru 2017 \(p. 4\)](#);
ystyr “UCU” (“*TEU*”) yw uned cyfwerth ag ugain troedfedd;
ystyr “uned” (“*unit*”) mewn perthynas â llong gyrru i mewn ac allan yw unrhyw eitem o gargo ar olwynion (pa un a yw'n hunanyredig ai peidio).

11 Meysydd awyr

- (1) Mae'r mathau o ddatblygiad a ganlyn yn brosiectau seilwaith arwyddocaol—
 - (a) adeiladu maes awyr sydd yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru mewn achos sy'n dod o fewn is-adran (2),
 - (b) addasu maes awyr sydd yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru mewn achos sy'n dod o fewn is-adran (3), neu
 - (c) cynyddu'r defnydd a ganiateir o faes awyr sydd yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru mewn achos sy'n dod o fewn is-adran (5).
- (2) Mae adeiladu maes awyr o fewn yr is-adran hon os disgwylir y gall y maes awyr (ar ôl ei adeiladu) ddarparu—
 - (a) gwasanaethau cludo teithwyr awyr ar gyfer o leiaf 1 filiwn o deithwyr bob blwyddyn, neu
 - (b) gwasanaethau cludo cargo awyr ar gyfer o leiaf 5,000 o symudiadau cludo awyr gan awyrennau cargo bob blwyddyn.
- (3) Mae addasu maes awyr o fewn yr is-adran hon os disgwylir i'r addasiad—
 - (a) cynyddu nifer y teithwyr y gall y maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo teithwyr awyr ar eu cyfer 1 filiwn y flwyddyn o leiaf, neu
 - (b) cynyddu nifer y symudiadau cludo awyr gan awyrennau cargo y gall y maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo cargo awyr ar eu cyfer 5,000 y flwyddyn o leiaf.
- (4) Mae “addasu”, mewn perthynas â maes awyr, yn cynnwys adeiladu, estyn neu addasu—
 - (a) rhedfa yn y maes awyr,
 - (b) adeilad yn y maes awyr, neu
 - (c) mast radar neu radio, antena neu gyfarpar arall yn y maes awyr.
- (5) Nid yw cynyddu'r defnydd a ganiateir o faes awyr ond o fewn yr is-adran hon—
 - (a) os yw'n gynnydd o 1 filiwn y flwyddyn o leiaf yn nifer y teithwyr y caniateir i'r maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo teithwyr awyr iddynt, neu
 - (b) os yw'n gynnydd o 5,000 y flwyddyn o leiaf yn nifer y symudiadau cludo awyr gan awyrennau cargo y caniateir i'r maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo cargo awyr iddynt.
- (6) Yn yr adran hon—

ystyr “a ganiateir” (“*permitted*”) yw wedi ei ganiatáu gan ganiatâd cynllunio neu gydsyniad seilwaith;

ystyr “awyren gargo” (“*cargo aircraft*”) yw awyren sydd—

 - (a) wedi ei chynllunio i gludo cargo ond nid teithwyr, a
 - (b) sy'n cludo cargo ar delerau masnachol;

ystyr “gwasanaethau cludo cargo awyr” (“*air cargo transport services*”) yw gwasanaethau ar gyfer cludo cargo mewn awyren;

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

ystyr “gwasanaethau cludo teithwyr awyr” (“*air passenger transport services*”) yw gwasanaethau ar gyfer cludo teithwyr mewn awyren;
mae “cargó” (“*cargo*”) yn cynnwys post;
ystyr “symudiad cludo awyr” (“*air transport movement*”) yw glaniad neu esgyniad awyren.

Dŵr

12 Argaeau a chronfeydd dŵr

Mae'r mathau o ddatblygiad a ganlyn yn brosiectau seilwaith arwyddocaol—

- adeiladu argae neu gronfa ddŵr yng Nghymru os yw cyfaint disgwylidig y dŵr a gedwir yn ôl gan yr argae neu a gaiff ei storio yn y gronfa ddŵr yn fwy na 10 miliwn o fetrau ciwbig;
- addasu argae neu gronfa ddŵr yng Nghymru os yw cyfaint ychwanegol disgwylidig y dŵr a gedwir yn ôl gan yr argae neu a gaiff ei storio yn y gronfa ddŵr o ganlyniad i'r addasiad yn fwy na 10 miliwn o fetrau ciwbig.

13 Trosglwyddo adnoddau dŵr

(1) Mae datblygiad sy'n ymwneud â throsglwyddo adnoddau dŵr yn brosiect seilwaith arwyddocaol—

- os cynhelir y datblygiad gan un neu ragor o ymgwymerwyr dŵr,
- os yw'r datblygiad yn digwydd yng Nghymru,
- os yw cyfaint disgwylidig y dŵr a drosglwyddir o ganlyniad i'r datblygiad yn fwy na 100 miliwn o fetrau ciwbig y flwyddyn,
- os yw'r datblygiad yn galluogi trosglwyddo adnoddau dŵr—
 - rhwng basnau afonydd yng Nghymru,
 - rhwng ardaloedd ymgwymerwyr dŵr yng Nghymru, neu
 - rhwng basn afon yng Nghymru ac ardal ymgwymerwr dŵr yng Nghymru, ac
- os nad yw'r datblygiad yn ymwneud â throsglwyddo dŵr yfed.

(2) Yn yr adran hon—

ystyr “ardal ymgwymerwr dŵr” (“*water undertaker's area*”) yw'r ardal y penodwyd ymgwymerwr dŵr ar ei chyfer o dan Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991;

ystyr “basn afon” (“*river basin*”) yw ardal o dir a ddraenir gan afon a'i his-afonydd;

ystyr “ymgwymerwr dŵr” (“*water undertaker*”) yw cwmni sydd wedi ei benodi'n ymgwymerwr dŵr o dan adran 6 o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991 (penodi ymgwymerwyr perthnasol).

Dŵr gwastraff

14 Gweithfeydd trin dŵr gwastraff

(1) Mae adeiladu gwaith trin dŵr gwastraff yn brosiect seilwaith arwyddocaol—

- os yw'r gwaith trin yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru, a

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (b) os yw capasiti disgwylidig y gwaith trin (ar ôl ei adeiladu) yn fwy na chyfwerth poblogaeth o 500,000.
- (2) Mae adeiladu seilwaith i drosglwyddo neu storio dŵr gwastraff yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
- (a) os yw'r seilwaith yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru,
- (b) os prif ddiben y seilwaith yw—
- (i) trosglwyddo dŵr gwastraff i'w drin, neu
- (ii) storio dŵr gwastraff cyn ei drin,
- neu'r ddau, ac
- (c) os disgwylir i'r seilwaith fod â chapasiti i storio mwy na 350,000 o fetrau ciwbig o ddŵr gwastraff.
- (3) Mae addasu gwaith trin dŵr gwastraff yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
- (a) os yw'r gwaith yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru, a
- (b) os effaith ddisgwylidig yr addasiad yw cynyddu capasiti'r gwaith fwy na chyfwerth poblogaeth o 500,000.
- (4) Mae addasu seilwaith i drosglwyddo neu storio dŵr gwastraff yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
- (a) os yw'r seilwaith yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru,
- (b) os prif ddiben y seilwaith yw—
- (i) trosglwyddo dŵr gwastraff i'w drin, neu
- (ii) storio dŵr gwastraff cyn ei drin,
- neu'r ddau, ac
- (c) os effaith ddisgwylidig yr addasiad yw cynyddu capasiti'r seilwaith i storio dŵr gwastraff fwy na 350,000 o fetrau ciwbig.
- (5) Yn yr adran hon, mae “dŵr gwastraff” yn cynnwys dŵr gwastraff domestig, dŵr gwastraff diwydiannol a dŵr gwastraff trefol.
- (6) Mae i “cyfwerth poblogaeth”, “dŵr gwastraff domestig”, “dŵr gwastraff diwydiannol” a “dŵr gwastraff trefol” yr un ystyron ag a roddir i “population equivalent”, “domestic waste water”, “industrial waste water” ac “urban waste water” gan reoliad 2(1) o Reoliadau Trin Dŵr Gwastraff Trefol (Cymru a Lloegr) 1994 (O.S. 1994/2841) (fel y'u diwygir o bryd i'w gilydd).

Gwastraff

15 Cyfleusterau gwastraff peryglus

- (1) Mae adeiladu cyfleuster gwastraff peryglus yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
- (a) os yw'r cyfleuster yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru,
- (b) os prif ddiben y cyfleuster yw gwaredu gwastraff peryglus yn derfynol neu ei adfer, ac
- (c) os disgwylir i'r cyfleuster fod â'r capasiti a bennir yn is-adran (2).
- (2) Y capasiti yw—
- (a) yn achos gwaredu gwastraff peryglus drwy dirlenwi neu mewn cyfleuster storio dwfn, mwy na 100,000 o dunelli y flwyddyn;
- (b) mewn unrhyw achos arall, mwy na 30,000 o dunelli y flwyddyn.

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (3) Mae addasu cyfleuster gwastraff peryglus yn brosiect seilwaith arwyddocaol—
 - (a) os yw'r cyfleuster yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru,
 - (b) os prif ddiben y cyfleuster yw gwaredu gwastraff peryglus yn derfynol neu ei adfer, ac
 - (c) os disgwylir i'r addasiad gynyddu capasiti'r cyfleuster—
 - (i) yn achos gwaredu gwastraff peryglus drwy dirlenwi neu mewn cyfleuster storio dwfn, fwy na 100,000 o dunelli y flwyddyn;
 - (ii) mewn unrhyw achos arall, fwy na 30,000 o dunelli y flwyddyn.
- (4) Yn yr adran hon, ystyr “cyfleuster storio dwfn” yw cyfleuster ar gyfer storio gwastraff o dan y ddaear mewn ceudod daearegol dwfn.
- (5) Mae i “adfer”, “gwaredu” a “gwastraff peryglus” yr un ystyron ag a roddir i “recovery”, “disposal” a “hazardous waste” yn Rheoliadau Gwastraff Peryglus (Cymru a Lloegr) 2005 (O.S. 2005/894) (fel y'u diwygir o bryd i'w gilydd).

16 Cyfleusterau gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol

- (1) Mae datblygiad sy'n gysylltiedig â chyfleuster gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol o fewn is-adran (4) neu (6) yn brosiect seilwaith arwyddocaol.
- (2) Ystyr cyfleuster gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol yw cyfleuster sy'n bodloni'r amodau yn is-adran (3).
- (3) Yr amodau yw—
 - (a) y disgwylir mai prif ddiben y cyfleuster fydd gwaredu gwastraff ymbelydrol yn derfynol,
 - (b) y disgwylir y bydd y rhan o'r cyfleuster lle y mae'r gwastraff ymbelydrol i'w waredu yn cael ei hadeiladu o leiaf 200 o fetrau o ddyfnder o dan arwyneb y ddaear neu wely'r môr, ac
 - (c) y disgwylir y bydd yr amgylchedd naturiol sy'n amgylchynu'r cyfleuster yn gweithredu, ar y cyd ag unrhyw fesurau a beiriannwyd, i atal radioniwclidau rhag symud o'r rhan o'r cyfleuster lle y mae'r gwastraff ymbelydrol i'w waredu i'r arwyneb.
- (4) Mae datblygiad o fewn yr is-adran hon—
 - (a) os adeiladu un twll turio neu ragor, a chynnal unrhyw waith cloddio, adeiladu neu saernio cysylltiedig ydyw,
 - (b) os caiff y twll turio neu'r tyllau turio ei adeiladu neu eu hadeiladu, ac y cynhelir unrhyw waith cloddio, adeiladu neu saernio cysylltiedig, yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru, ac
 - (c) os bodlonir yr amodau yn is-adran (5) mewn perthynas â phob twll turio.
- (5) Yr amodau yw—
 - (a) y disgwylir i'r twll turio gael ei adeiladu o leiaf 150 o fetrau o ddyfnder o dan arwyneb y ddaear neu wely'r môr, a
 - (b) mai prif ddiben adeiladu'r twll turio yw cael gwybodaeth, data neu samplau er mwyn penderfynu a yw safle yn addas ar gyfer adeiladu neu ddefnyddio cyfleuster gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol.
- (6) Mae datblygiad o fewn yr is-adran hon—
 - (a) os adeiladu cyfleuster gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol ydyw, a

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

(b) os bydd y cyfleuster (ar ôl ei adeiladu) yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru.

(7) Yn yr adran hon—

ystyr “gwaredu (“disposal”) mewn perthynas â gwastraff ymbelydrol yw ei ddodi mewn cyfleuster priodol heb fwriadu ei gael yn ôl;

mae i “gwastraff ymbelydrol” yr un ystyr ag a roddir i “radioactive waste” yn Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (Cymru a Lloegr) 2016 (O.S. 2016/1154) (fel y’u diwygir o bryd i’w gilydd) (gweler paragraff 3(1) o Ran 2 o Atodlen 23 i’r rheoliadau hynny).

Pŵer i ddiwygio

17 Pŵer i ychwanegu, amrywio neu ddileu prosiectau

(1) Caiff rheoliadau—

- diwygio’r Rhan hon er mwyn ychwanegu math newydd o brosiect seilwaith arwyddocaol neu amrywio neu ddileu prosiect seilwaith arwyddocaol presennol;
- gwneud darpariaeth bellach, neu ddiwygio neu ddiddymu darpariaeth bresennol, ynghylch y math o brosiect sy’n brosiect seilwaith arwyddocaol, ac nad yw’n brosiect seilwaith arwyddocaol.

(2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1)(b) ddiwygio’r Ddeddf hon.

(3) Ni chaiff rheoliadau o dan is-adran (1) ond ychwanegu math newydd o brosiect neu amrywio math presennol o brosiect—

- os yw’r prosiect, neu unrhyw amrywiad i brosiect presennol, ar gyfer cynnal gwaith yn un neu ragor o’r meysydd a bennir yn is-adran (4), a
- os yw’r gwaith i’w gynnal yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru neu yn y naill a’r llall.

(4) Y meysydd yw—

- ygni;
- atal llifogydd;
- mwynau;
- cludiant;
- dŵr;
- dŵr gwastraff;
- gwastraff.

Dehongli

18 Prosiectau trawsffiniol

(1) Yn y Rhan hon, mae cyfeiriadau at ddatblygiad sydd yng Nghymru yn cynnwys datblygiad sydd yn rhannol yng Nghymru, oni chyfeirir at ddatblygiad sydd yn gyfan gwbl yng Nghymru.

(2) Yn y Rhan hon, mae cyfeiriadau at ddatblygiad sydd yn ardal forol Cymru yn cynnwys datblygiad sydd yn rhannol yn ardal forol Cymru.

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (3) Os yw cydsyniad seilwaith yn ofynnol ar gyfer datblygiad sy'n rhannol yng Nghymru neu yn rhannol yn ardal forol Cymru, mae cydsyniad seilwaith yn ofynnol i'r graddau y bo yng Nghymru neu yn ardal forol Cymru (yn ôl y digwydd).